

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

Conditions that affects decision making to choose independent careers for Bachelor degree students of the sample university in Bangkok.

จรรยา ใจก้าวหน้า¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ มีใจชื่อ²

¹รหัสนักศึกษา 5914180124 นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน พบว่า มีเพศหญิงจำนวน 247 คน และเพศชายจำนวน 153 คน ซึ่งได้นำข้อมูลมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นพื้นฐานในการหาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางความสัมพันธ์ของตัวแปรในกรอบแนวความคิด

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก เมื่อพิจารณาผลในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ทักษะคติต่ออาชีพ มีความสำคัญมากอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมาคือ ค่านิยมทางสังคม และการส่งเสริมทางครอบครัวตามลำดับมีระดับความสำคัญมากเช่นกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นจริงทุกสมมติฐานคือ ทักษะคติต่ออาชีพ ค่านิยมทางสังคม และการส่งเสริมทางครอบครัวส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ตัวชี้วัดมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

This independent research has its purpose to study conditions that affects decisions to choose independent careers of students in bachelor degree in one university in Bangkok. The research has been done by gathering information from interviewee from the sample group of students in bachelor degree of this university for 400 students. The results are 247 female students and 153 males students which information gathered from questionnaires has been brought to find Mean, Standard Deviation (S.D.), and analyze multiple regression to find coefficient number related to the objectives of the research.

The results show conditions that affect decision making in choosing independent careers. Most people have the same opinion to choose independent careers. When considering results orderly from maximum to minimum, it shows that perspectives towards careers are the most important. Then subordinate importance is trends of the society and supports from families respectively.

The results of hypotheses show that relation in causes of reasons is absolutely true as perspectives towards careers, society's trends, and supports from families have positive effect for decision making of the sample group to choose independent career which has important statistic indicator is equal to 0.05.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายทั้งสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง สภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี แม้กระทั่งรูปแบบการดำเนินชีวิต ดังที่เราเห็นในปัจจุบันค่านิยมของสังคม ได้เปลี่ยนไป ทำให้มีอาชีพเกิดขึ้นมากมายแต่ละอาชีพจะเหมาะสมกับบุคคลหนึ่ง แต่อาจไม่เหมาะสมกับอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความถนัด บุคลิกภาพ ความชอบ ทักษะ ความรู้ที่แตกต่างกัน ถ้าบุคคลใดได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตัวเองย่อมทำให้มีความสุข มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี และมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างมาก แต่ทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลใดเลือกประกอบอาชีพไม่เหมาะสมกับตัวเองจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีความสุข สุขภาพจิตไม่ดี และมีโอกาสประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ยาก นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม เศรษฐกิจ ต่อบ้านเมืองได้

การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผลของการตัดสินใจเลือกอาชีพจะทำให้ตัวเองนั้นมีโอกาสเปลี่ยนแปลงไปทางที่ดี ซึ่งการเลือกประกอบอาชีพนั้น จะต้องประกอบไปด้วย การส่งเสริมทางครอบครัว ค่านิยมทางสังคม และทัศนคติที่มีต่ออาชีพ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจในการเลือกอนาคต การเลือกอาชีพไม่ใช่การตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจหลายครั้งในช่วงเวลาหลายปี การเลือกประกอบอาชีพจึงต้องดูปัจจัยหลาย ๆ อย่างก่อนที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น

ดังที่กล่าวมาข้างต้นจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งสภาพเศรษฐกิจทำให้ปัจจุบันมีอัตราการว่างงานเป็นจำนวนมาก การประกอบอาชีพอิสระ จึงเป็นงานที่หลายคนสนใจ และมองเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ซึ่งสามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่ตนเองถนัดได้อย่างเต็มที่ กำหนดการทำงานเอง สามารถกำหนดรูปแบบและวิธีการดำเนินงานของตนเองได้ตามความเหมาะสมของธุรกิจ มีอิสระในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เพราะเป็นเจ้าของเงินทุน ไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร ไม่ต้องรับคำสั่งจากใคร จะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร เวลาใด สามารถกำหนดเองได้ทั้งสิ้น รวมทั้งความเป็นอิสระด้านความคิดสร้างสรรค์ได้อีกด้วย มี

รายได้ไม่จำกัด ผลตอบแทนจากการดำเนินกิจการคือเงินกำไรซึ่งหากกิจการประสบผลสำเร็จ กำไรย่อมมากตามไปด้วย และถ้าธุรกิจนั้นมีเจ้าของเพียงคนเดียว กำไรก็ไม่ต้องแบ่งกับใคร

จากความสำคัญที่นำเสนอมาแล้วข้างต้นนั้นทำให้คณะผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ และผู้วิจัยสนใจศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระอย่างไร คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาทักษะ และส่งเสริมนักศึกษาที่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

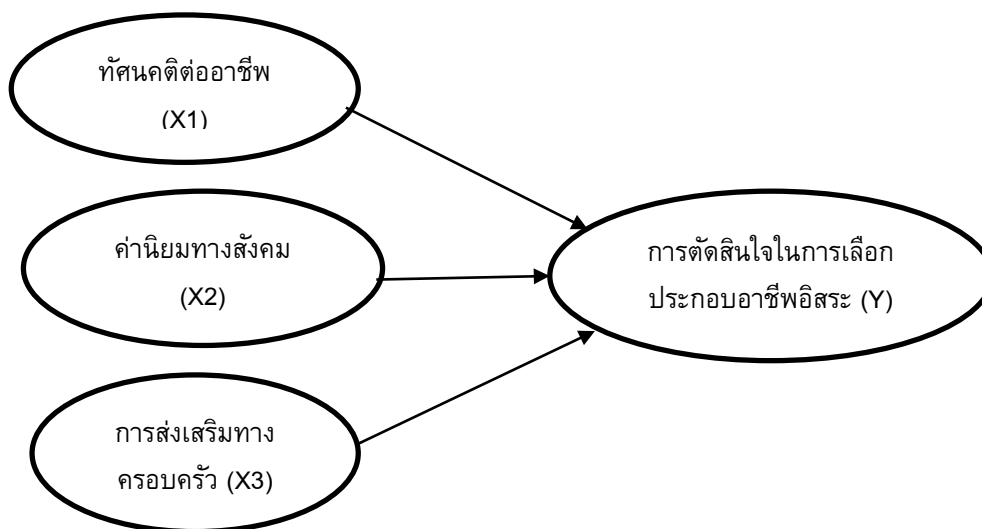
1. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาค่านิยมทางสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาการส่งเสริมทางครอบครัวที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ทัศนคติต่ออาชีพมีผลกระทบบางอย่างต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ
2. ค่านิยมทางสังคมมีผลกระทบบางอย่างต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ
3. การส่งเสริมทางครอบครัวมีผลกระทบบางอย่างต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้กำหนดตัวแปรหลักที่ทำการศึกษา คือ การตัดสินใจในการเลือกอาชีพอิสระ ทัศนคติต่ออาชีพ ค่านิยมทางสังคม การส่งเสริมทางครอบครัวจากเนื้อหาของตัวแปรหลักดังกล่าวจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากรที่จะศึกษา ประชากรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม งานวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ด้วยแบบสอบถามที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณในช่วงเดือน ธันวาคม 2560 ถึงเดือนเมษายน 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร
2. ได้ทราบถึงทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเป็นแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้รับรู้ข้อมูลและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผน พัฒนาทักษะ และส่งเสริมนักศึกษาที่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทัศนคติต่ออาชีพ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดหรือความเชื่อ ที่บุคคลมีต่ออาชีพของตน ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปของผลการปฏิบัติงาน อันเป็นแนวโน้มของแต่ละบุคคล หรือ กลุ่มบุคคลที่มีต่ออาชีพของตน ตามความคิดเห็นและตัวบุคคล โดยมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ค่านิยม บุคลิกภาพ และอารมณ์

ค่านิยมทางสังคม หมายถึง สิ่งที่น่าสนใจ สิ่งที่น่าสนใจจะได้ บรรดาจะเห็นหรือกลับกลายมาเป็นสิ่งที่คนถือว่าเป็นสิ่งบังคับ ต้องทำต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่คนบูชายกย่อง และมีความสุขจะได้เห็น ได้ฟัง ได้เป็นเจ้าของ ซึ่งสมาชิกของสังคมส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม หรือควรแก่การปฏิบัติสิ่งหรือสถานการณ์นั้น ๆ ก็จะกลายเป็นค่านิยมของสังคมนั้น ๆ

การส่งเสริมทางครอบครัว หมายถึง การที่บุคคลได้รับการสนับสนุนทางด้านจิตใจ เงิน ลงทุน อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ด้านสินค้าที่นำมาเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อหาลูกค้า ด้านความรู้ ด้านการตลาดที่ทันสมัย

การประกอบอาชีพอิสระ คือ การทำอาชีพอิสระที่มีเจ้าของคนเดียว ไม่เป็นลูกจ้างใครไม่เจ้านาย และไม่มีเงินเดือนจากงานประจำ แต่สามารถมีรายได้โดยไม่จำกัดการผลการประกอบอาชีพ และผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระก็จะต้องมีคุณสมบัติที่ดีในหลาย ๆ ด้านที่ครอบคลุมการทำธุรกิจ เพื่อผลของการประกอบอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จต่อไปในอนาคต

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร นี้ได้มีการศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิด และทฤษฎีจากตำราเรียน ผลงานวิจัยซึ่งเป็นบทความทางวิชาการจากวารสารวิจัยเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยและได้พบตัวแปรหลักๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

การตัดสินใจ

Ginzberg et al. (1951, อ้างถึงใน ณัฐวุฒิ เยาวประดิษฐ์, 2528, น. 6-8) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพว่า การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 รูปแบบคือ

1. การตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างทันทีทันใด
2. การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นผลมาจากเงื่อนไขทางจิตวิทยา
3. การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นผลมาจากการแนะแนว

สรุปได้ว่า การตัดสินใจเป็นการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ที่คิดว่าตอบสนองความต้องการของตนได้ดีที่สุด โดยอาศัยข้อเท็จจริงและค่านิยมของแต่ละคน การตัดสินใจจึงถือว่าเป็นหัวใจของการดำเนินภารกิจทุกอย่าง ถ้าบุคคลใดเลือกอาชีพที่ตลาดแรงงานมีความต้องการน้อย หรืออาชีพที่มีคนล้นงาน บุคคลนั้นก็อาจประสบปัญหาในการทำงาน ดังนั้น ภาวะปัจจุบันบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ กำลังประสบปัญหาในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนมากต้องยอมทำงานในหน้าที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถของตนเอง หรือยอมรับค่าจ้างที่ต่ำกว่าที่ควรจะได้รับ และบัณฑิตอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถหางานทำได้ การวางแผนอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นส่วนหนึ่งในเป้าหมายของชีวิต ปัจจุบันมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่ไม่รู้ไม่แน่ใจว่าจะ

ดำเนินการอย่างไรกับชีวิตและอนาคตของตนเองหลังจบการศึกษา การตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งจึงนับว่ามีความสำคัญที่สุดของชีวิต

ทัศนคติต่ออาชีพ

ทัศนคติ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายซึ่งแตกต่างกันไปดังนี้

Allport (1935) ทัศนคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมทางด้านจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้ จะเป็นแรงที่จะกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

Thurstone (1946) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกและลบที่มีต่อสิ่งหนึ่ง (Psychological object) ซึ่งอาจเป็นอะไรก็ได้หลายอย่าง เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล บทความ องค์การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้ ผู้รู้สึกสามารถบอกความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

Rokeach (1970) ทัศนคติ เป็นการผสมผสานหรือการจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้ จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มบอกบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

จากคำจำกัดความของนักทฤษฎีที่ศึกษาเรื่อง ทัศนคติ ข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ทัศนคติ (Attitude) เป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบเป็นส่วนที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่ฝังอยู่ในจิตใจของบุคคล หากมีสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและความเชื่อของเขาแล้ว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเดียวกันเสมอ

สำหรับทัศนคติต่ออาชีพ หมายความว่า ความเชื่อ ความรู้สึก ที่บุคคลมีต่ออาชีพของตน ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบของผลการปฏิบัติงาน อันเป็นแนวโน้มของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่ออาชีพของตน ตามความคิดเห็นและตัวบุคคลคือ โดยมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ คุณธรรม ค่านิยม บุคลิกภาพ และอารมณ์

ค่านิยมทางสังคม

ค่านิยมทางสังคม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมายซึ่งแตกต่างกันไปดังนี้

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2558) ได้ให้ความหมายของค่านิยมทางสังคมว่าหมายถึงความคิดของกลุ่มหรือสังคมเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมหรือถูกทำนองครองธรรม สิ่งใดถูกสิ่งใดผิด สิ่งใดน่านิยมชมชอบ สิ่งใดน่ารังเกียจ ค่านิยมแตกต่างกับทัศนคติ ตรงที่ค่านิยมเป็นสิ่งพื้นฐานและมีพลังค่อนข้างมั่นคง ส่วนทัศนคติเป็นความคิดเห็นที่ค่อนข้างไม่มั่นคง เปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า สังคมมักจะยอมรับทัศนคติที่แตกต่างหลากหลายอย่างมากได้ แต่จะมีค่านิยมที่เป็นเอกภาพซึ่งคนทั่วไปต้องยึดถือร่วมกัน

จิตินัน บุญภาพ คอสมมอน (2556) ค่านิยมทางสังคมหมายถึง ความคิด ความเชื่อ ความนิยม รวมทั้ง พฤติกรรมและแบบแผนในการปฏิบัติของเยาวชนอันเกิดจากการใช้สื่อใหม่

ภาสวรรณ วีรอรอด (2555) กล่าวว่า ค่านิยมทางสังคมมีอิทธิพลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของ มนุษย์ ในการใช้เครื่องมือทางการตลาดใดก็ตามที่สอดคล้องกับค่านิยมจะเป็นสิ่งที่ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ค่านิยมนำไปสู่การเกิดพฤติกรรม และเมื่อมีพฤติกรรมแล้วสอดคล้อง กับค่านิยมของผู้บริโภคก็จะเกิดความ พึงพอใจ

พัชรา ทิพย์ทัศน์ (2551) ได้ให้ความหมายของค่านิยมทางสังคมไว้ว่า เป็นสิ่งที่มีในตัวของคุณคนแต่ละคน และมีอิทธิพลต่อสิ่งที่คิดและสิ่งที่ทำ ค่านิยมเป็นสิ่งที่กำหนดให้มีการพัฒนาการไปสู่สิ่งใหม่ๆ เป็นสิ่ง บังคับความต้องการ คนทุกคนหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะมีค่านิยมประจำกลุ่มซึ่งมีแตกต่างกันไป ความแตกต่าง กันของค่านิยมเป็นตัวกำหนดความแตกต่าง

เกรียงไกร เรือนน้อย (2554) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของค่านิยมกระทำได้หลายวิธี แล้วแต่ว่าผู้ แบ่งจะยึดถืออะไรเป็นพื้นฐานในการแบ่ง ไม่มีการแบ่งที่เป็นการตายตัวอย่างเพียงอย่างเดียว

ชฎาพร พัชรชัยเกียรติ (2554) กล่าวว่า ค่านิยมทางสังคมเป็นการเรียนรู้ทางสังคม มีสถาบันทาง สังคมหลายอย่างที่มียุทธศาสตร์ต่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ค่านิยมทางสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทางสังคมและวิถีชีวิตของคุณคนในสังคม ทั้งนี้ เพราะว่าค่านิยมของสังคมนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลในสังคมนั้นๆ ถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องกระทำต้องปฏิบัติ เป็นสิ่งที่ บุคคลยกย่องบูชา ค่านิยมทางสังคมไม่ได้เป็นเพียงเรื่องของความถูกต้องหรือความผิด ดีหรือไม่ดี จริงหรือ เท็จเท่านั้น แต่ยังรวมถึงเงื่อนไขต่างๆที่เป็นเครื่องนำพฤติกรรมในชีวิตของคนในสังคมด้วย

การส่งเสริมทางครอบครัว

ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของคุณคน โดยที่บุตรจะเลือกอาชีพตามความต้องการของบิดา มารดา และสถานะเศรษฐกิจของครอบครัวจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเลือกอาชีพ ซึ่งมีแนวคิดทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องดังนี้

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโร (Roe's theory of vocational choice)

โร (Roe, 1996: 2) ได้ให้แนวคิดของการเลือกอาชีพว่า บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะกับบุคลิกภาพ และสนองความต้องการของตน ประกอบกับประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดู มีอิทธิพลต่อการ เลือกอาชีพ โดยได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ที่กล่าวว่า บุคคลเลือกอาชีพเพื่อตอบสนอง ความต้องการต่างๆ เช่น ความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือ ความต้องการความมั่นคง ตำแหน่ง ความ ต้องการทางเศรษฐกิจ ซึ่งความต้องการจะได้รับการตอบสนองหรือไม่ ขึ้นอยู่ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่าง บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพ และบุคลิกภาพจะมีผลต่อการเลือกอาชีพของคุณคน โดยบุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและความต้องการของตน

โร (Roe) ได้แบ่งแบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาต่อเด็ก ซึ่งมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูโดยใช้อารมณ์ (emotional concentration on the child)
2. การอบรมเลี้ยงดูแบบละเลยเด็กไม่สนใจหรือไม่ยอมรับเด็ก (avoidance of the child)
3. การอบรมเลี้ยงดูแบบยอมรับ และให้ความรักอบอุ่น

นอกจากนี้ โร (Roe) ยังแบ่งอาชีพออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. อาชีพที่ติดต่อกับผู้อื่น เช่น บริการ ธุรกิจ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณี อาชีพด้านศิลปะและการบันเทิง
2. อาชีพที่ทำงานเกี่ยวข้องกับวัตถุ เช่น อาชีพด้านเทคนิค อาชีพการเกษตรวิทยาศาสตร์

โร (Roe) ยังอธิบายว่า ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในวัยเด็กจากการอบรมเลี้ยงดูจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ กล่าวคือ บุคคลที่มาจากครอบครัวที่บรรยากาศแห่งความรัก ความอบอุ่น จะเป็นบุคคลที่ชอบสังคมกับบุคคลต่าง ๆ มีทัศนคติที่ดีต่อสังคม มักเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับคน เช่น อาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ นักสังคมสงเคราะห์ นักแนะแนว แพทย์ พยาบาล ตำรวจ หรืออาชีพธุรกิจ ส่วนบุคคลที่มาจากครอบครัวขาดความอบอุ่น จะทำให้เป็นคนที่ไม่ชอบสังสรรค์กับผู้อื่น ฉะนั้นมักจะเลือกอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับบุคคลแต่จะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุมากกว่า เช่น อาชีพด้านเทคนิค กลไกกรรม และวิทยาศาสตร์

สรุปได้ว่า พื้นฐานของบิดามารดาเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อความคิด ความสนใจ ความคาดหวังของบุตรนอกจากนี้ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อโอกาสและการเลือกอาชีพของบุตรด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ มหาวิทยาลัยสยาม มหาวิทยาลัยศรีปทุม มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ประกอบด้วย คณะ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีและสารสนเทศ เศรษฐศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 400 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร จากสูตรของ Taro Yamane (1973, p. 125) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

$$n = \frac{Z^2 \times (0.5)^2}{E^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

Z = ระดับความเชื่อมั่นกำหนดที่ 95% = 1.96

E = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ โดยกำหนดที่ 5%

ดังนั้นจึงสามารถคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

$$n = \frac{(1.96)^2 \times (0.5)^2}{0.05^2}$$
$$= 384$$

ทั้งนี้เพื่อผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา 400 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งสิ้น 400 ชุด

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ และการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ตาราง ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ

ข้อ	การตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ	B	Beta	t	Sig
1.	ทัศนคติต่ออาชีพ (X1)	0.272	0.176	3.520	0.000*
2.	ค่านิยมทางสังคม (X2)	0.339	0.281	5.282	0.000*
3.	การส่งเสริมทางครอบครัว (X3)	0.295	0.337	7.611	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

$R = 0.655$, $R^2 = 0.429$, Adjusted $R^2 = 0.425$, $SEE = 0.510$, $F = 99.210$, $Sig = 0.000$

จากตาราง พบว่า ทัศนคติต่ออาชีพ ค่านิยมทางสังคม และการส่งเสริมทางครอบครัว ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) มีค่าเท่ากับ 0.655 และสามารถร่วมอธิบายความแปรผันของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t \geq 1.96$) ได้ร้อยละ 42.9 ($R^2 = 0.429$) โดยสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$SAT = a + 0.272(X1) + 0.339(X2) + 0.295(X3)$$

(3.520) (5.282) (7.611)

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$SAT = 0.176(X1) + 0.281(X2) + 0.337(X3)$$

(3.520) (5.282) (7.611)

สมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ

จากสมการ ตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุดเรียงจากมากไปหาน้อย คือ การส่งเสริมทางครอบครัว ค่านิยมทางสังคม และทัศนคติต่ออาชีพ ตามลำดับ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติ จึงนำไปหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางใดและมีความสัมพันธ์กันมากน้อยแค่ไหน โดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Pearson's correlation coefficient)

ตาราง ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของปัจจัยส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ($n = 400$ คน)

ข้อ	ตัวแปรอิสระ	ปัจจัยส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ		
		Pearson's correlation (r)	Sig. (1 - tailed)	ระดับความสัมพันธ์
1.	ทัศนคติต่ออาชีพ	0.488*	0.000	ปานกลาง
2.	ค่านิยมทางสังคม	0.565*	0.000	ปานกลาง
3.	การส่งเสริมทางครอบครัว	0.548*	0.000	ปานกลาง

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ จากตารางที่ 4.8 พบว่า

ทัศนคติต่ออาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.488 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ค่านิยมทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.565 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การส่งเสริมทางครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.548 มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง ผลการทดสอบสมมติฐาน 1-3 (n = 400 คน)

ข้อ	สมมติฐานการวิจัย	ค่าสัมประสิทธิ์ เส้นทาง	t	สรุป
H1	ทัศนคติต่ออาชีพมีผลกระทบต่อ ตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ	0.176	3.520*	สนับสนุน
H2	ค่านิยมทางสังคมมีผลกระทบต่อ ตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ	0.281	5.282*	สนับสนุน
H3	การส่งเสริมทางครอบครัวมีผลกระทบต่อ การตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ	0.337	7.611*	สนับสนุน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย จากตาราง พบว่า ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเป็นจริงทุกสมมติฐาน คือ ทัศนคติต่ออาชีพ ค่านิยมทางสังคม และการส่งเสริมทางครอบครัวส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ ตัวชี้วัดมีนัยสำคัญที่ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t \geq 1.96$) แสดงว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน สามารถอ่านผลได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ทัศนคติต่ออาชีพมีผลกระทบต่อตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ทัศนคติต่ออาชีพมีผลกระทบต่อตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.176 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ค่านิยมทางสังคมมีผลกระทบต่อตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ค่านิยมทางสังคมมีผลกระทบต่อตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.281 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 การส่งเสริมทางครอบครัวส่งผลมีผลกระทบต่อตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การส่งเสริมทางครอบครัวส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางเท่ากับ 0.337 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3

ข้อมูลเชิงคุณภาพจากคำถามปลายเปิด

คำถามปลายเปิดท้ายแบบสอบถาม ส่วนนี้เป็นพื้นที่ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นส่วนบุคคลอย่างอิสระ การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ พอสรุปประเด็นหลักได้ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม สิ่งที่ทำให้ท่านตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระคือ

1.ได้ทำในสิ่งที่ตนเองรัก หรือเป็นอาชีพในฝัน ทำในสิ่งที่ทำแล้วมีความสุข ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ทำให้เรามีโอกาสที่จะได้ใช้ความรู้ความสามารถของเราได้มากที่สุด ได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ได้ลงมือทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ทั้งกับตนเองและกับผู้อื่นมากที่สุด และเป็นนักบริหารเองได้ ทุกอย่างอยู่ที่เราเป็นคนกำหนด เพราะสิทธิ์ขาดในการตัดสินใจทุกอย่างอยู่ที่เรา ก็มันเป็นธุรกิจของเราเราจะเลือกบริหารแบบไหนก็ได้

2.เป็นเจ้าของของตัวเอง สักงานตัวเอง ทำตามที่ตัวเองต้องการให้ธุรกิจส่วนตัวนั้นดำเนินไปได้ดีและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อให้ธุรกิจในอนาคตมีโอกาสขยายใหญ่

3.มีเวลาให้กับตัวเองและให้กับครอบครัว ใช้เวลาได้เต็มที่อย่างใจต้องการ มีเวลาให้กับครอบครัวสามารถให้เวลาคนรักและสมาชิกในครอบครัวได้อบอุ่น และเก็บเป็นมรดกให้กับลูกหลานได้ เมื่อเราสร้างธุรกิจไว้ได้แล้วก็สามารถเก็บไว้ให้ลูกหลานสืบต่อบริหารงานต่อได้เลย

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สังกัดคณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถิติพื้นฐานหาค่าร้อยละ (percentage)

จากการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 400 คน พบว่า มีเพศหญิงจำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 61.75 และเพศชายจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.25

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แบ่งเป็น 4 ด้าน โดยใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระดังนี้ (1) แบบวัดด้านทัศนคติต่ออาชีพจำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.752 (2) แบบวัดด้านค่านิยมทางสังคมจำนวน 7 ข้อ มีค่า

ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.770 (3) แบบวัดด้านการส่งเสริมทางครอบครัวจำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.805 (4) แบบวัดต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระจำนวน 3 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.738 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านทัศนคติต่ออาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสรุปรวมปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านทัศนคติต่ออาชีพ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณาผลในแต่ละด้านพบว่า ผู้ที่คิดว่ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้ประกอบอาชีพอิสระที่ตัวเองชอบ มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.49

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยมทางสังคม

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสรุปรวมปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยมทางสังคม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณาผลในแต่ละด้านพบว่า ผู้ที่คิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสฝึกประสบการณ์ในเชิงธุรกิจได้มาก มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านการส่งเสริมทางครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสรุปรวมปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านการส่งเสริมทางครอบครัว มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 3.62 เมื่อพิจารณาผลในแต่ละด้านพบว่า ผู้ที่คิดว่าครอบครัวของท่านสนับสนุนให้ท่านหารายได้พิเศษจากวันหยุด มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระโดยรวม

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสรุปรวมปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระโดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 เมื่อพิจารณาผลในแต่ละด้านพบว่าทัศนคติต่ออาชีพ มีความสำคัญอยู่ในระดับสูงสุด มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะส่วนนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยโดยตรง ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในด้านกรวางแผน พัฒนาทักษะ และส่งเสริมนักศึกษาที่มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ ดังนี้

ทัศนคติต่ออาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่า ผลสรุปรวมด้านทัศนคติต่ออาชีพที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระ มีประเด็นที่สำคัญคือ ผู้ที่คิดว่ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้ประกอบอาชีพอิสระที่ตัวเองชอบ ดังนั้น การประกอบอาชีพอิสระยังเพิ่มทักษะทำให้ให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และนำตื่นเต้นตลอดเวลา ทำให้รู้สึกสนุกและมีความสุข เพราะจะมีวิธีค้นหาและทดลองสิ่งใหม่ๆ ซึ่งจะส่งผลให้มีโอกาสขยายธุรกิจนำไปสู่ความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น การประกอบอาชีพอิสระนั้น ไม่ต้องการเอาตนเองไปผูกมัดกับการตอกบัตรเป็นเวลา กลับบ้านไม่เป็นเวลา อีกทั้งสามารถเห็นตัวเงินได้ทุกวัน นอกจากนี้การประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาการว่างงานให้กับยุคปัจจุบันด้วย

ค่านิยมทางสังคม

จากผลการวิจัยพบว่าผลสรุปรวมปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านค่านิยมทางสังคม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีประเด็นที่สำคัญคือ ผู้ที่คิดว่าอาชีพอิสระเป็นอาชีพที่มีโอกาสฝึกประสบการณ์ในเชิงธุรกิจได้มาก ดังนั้นการประกอบอาชีพอิสระยังเป็นการเสริมสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์สิ่งๆ ที่เรียนมาได้ตรงสายและสามารถตัดสินใจกับเหตุการณ์ที่พบเจอ โดยการฝึกสังเกต ทั้งยังเป็นโอกาสที่ดีที่จะค้นพบศักยภาพที่แท้จริงและความต้องการด้านอาชีพอิสระชัดเจนมากขึ้น

การส่งเสริมทางครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่าผลสรุปรวมปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระด้านการส่งเสริมทางครอบครัว มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสำคัญมาก มีประเด็นที่สำคัญคือ ผู้ที่คิดว่าครอบครัวของท่านสนับสนุนให้ท่านหารายได้พิเศษจากวันหยุด ดังนั้น การประกอบอาชีพอิสระต้องได้รับการสนับสนุนในการหารายได้ โดยเพิ่มทักษะก่อนจะประกอบอาชีพอิสระของตัวเอง และปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในครอบครัว เพื่อช่วยกันมองหาช่องทางและวิธีแก้ไขก่อนการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อฝึกฝนความเหมาะสมว่าจะทำออกมาได้ดีและสามารถประสบความสำเร็จ

นอกจากข้อเสนอแนะปัจจัยดังกล่าวตามตัวแปรอิสระที่นำเสนอข้างต้นและ ผู้ประกอบอาชีพอิสระควรมีความมั่นใจในตัวเอง ความริเริ่มสร้างสรรค์ ความพยายาม ความรู้และประสบการณ์ เงินทุน สังคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาปัญหา และความต้องการของผู้ประกอบอาชีพอิสระอย่างเจาะลึก เพื่อสะท้อนปัญหาหลัก และหาแนวทางสนับสนุนกิจกรรมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

2.ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการประกอบอาชีพอิสระเพิ่มเติม เช่น ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้ทราบข้อมูลสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นที่จะ

สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและการวางแผน พัฒนาทักษะ และสามารถให้เป็นแนวทางประกอบ ในการส่งเสริมการจัดแผนการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม

3. ควรเปรียบเทียบกลุ่มบุคคลเพื่อหารูปแบบการประกอบอาชีพอิสระที่เหมาะสมกับผู้ประกอบอาชีพ ต่อไป

4. ควรศึกษาตัวแปรที่ส่งผลให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระประกอบอาชีพอิสระต่อไปในระยะยาว

5. ควรศึกษาวิจัยผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วออกไปศึกษาต่อและประกอบอาชีพต่างๆ ทั้งหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นสิ่งผลักดันให้ตัดสินใจในการอาชีพอิสระ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ มีใจซื่อ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ตลอดจนบุคคลท่านอื่นที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และครอบครัวที่คอยสนับสนุน จน ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขออ้อมรับผิด และ ยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ใน การพัฒนางานวิจัยในลำดับต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร เรือนน้อย. (2554). *ค่านิยมที่พึงประสงค์และลักษณะคนไทยที่ดีของคนไทย*. ค้นเมื่อ 18

กุมภาพันธ์ 2561, จาก <https://goo.gl/OLif0R>

ฐิตินัน บุญภาพ คอมมอน. (2556). *บทบาทของสื่อใหม่ในการสร้างค่านิยมทางสังคม และอัตลักษณ์ ของ เยาวชนไทยในเขตกรุงเทพมหานคร*. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://goo.gl/zheBsU>.

ณัฐวุฒิ เนาวประดิษฐ์. (2528). *การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพประมงหลังจากจบการศึกษาภาคบังคับ*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาสวรรณ ชีรอรอด. (2555). *บุคลิกภาพและค่านิยม ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้บริโภคหญิง ในการ เลือกซื้อกระเป๋าหิ้วสตรี วิตตอง ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พัชรา ทิพย์ทัศน์. (2551). *การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง*. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://goo.gl/Luydrg>.

Roe, Anne. (1966). *The Psychology of Occupations*. New York: John Wiley and Sons

Allport, G.W. (1961). *Pattern and growth in personality*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

Rokeach, Milton. (1970). *Beliefs, Attitudes and Values*. San Francisco: Jossey Basso, Inc

Thurstone, L.L. (1964). *Attitude Theory and Measurement*. New York: John Wiley and Sons.